

4. osztály

11. óra

1. Írd le a pontsorra a betűhalmazban elrejtett négy madárnevet! Vízszintesen vagy függőlegesen is haladhatsz!

T	S	M	L	D	B
U	Z	U	N	U	A
K	A	K	U	K	K
A	J	I	K	Á	N
S	K	G	É	M	P
E	Ó	H	Ő	J	Á
V	É	R	C	S	E

.....

.....

.....

.....

2. Jelöld számozással a helyes sorrendet!

- A kis madarak a kikelés után, a szülői gondoskodásnak köszönhetően, nagyon gyorsan nőnek.
- Fészekrakással indul a madárpár élete, majd a tojásrakás következik.
- Hamarosan szárnyra kelnek, kikerülnek a fészekből.
- Az anyamadár a teste melegével segíti a fiókák kikelését a tojásokból.

3. Írd a pontsorokra az alábbi szótagokból alkotható négy vízi jármű nevét! Használj fel minden szótagot!

vi

ten

lás

jak

tor

nu

ka

latt

ró

ger

já

ke

a

.....

.....

.....

.....

5. Tollbamondás

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.

Hasonlítsd össze a kisbetűs és a NAGYBETŰS szavakat! Amelyik kisbetűs szónak van hasonló jelentésű NAGYBETŰS megfelelője, annak sorszámát karikázd be , amelyeknek nincs, annak sorszámát húzd át!				
PÉLDÁK: Négyféle megoldás lehetséges:	① gyenge ② madzag ZSINEG ERŐTLEN	③ locsog ④ aláírás FECSEG ILLUSZTRÁCIÓ	⑤ benzin ⑥ felcserél ZŰMARA HELYETTESÍT	⑦ jelzőlámpa ⑧ kevély LOMPOS ÖSSZEKÖT

1. elfelejt 2. ekkor KÖZEL MEGFELEDKEZIK	3. megszűnik 4. kíváncsi HITEL ELMŰLIK	5. jár 6. viharos MEGJELÖL HEVES	7. sport 8. kiállítás BARLANG KÖZTÁRSASÁG
9. feladat 10. kiszalad TÉTELES ELŐVESZ	11. borul 12. gyöngy DÖL ÖSSZEG	13. tisztelt 14. beír TÉTOVA GYERE	15. költ 16. arrább ODÁBB KIFIZET
17. jutalom 18. ajánl KOSZORÚ KÍNÁL	19. adag 20. hadar UN TETSIK	21. centrum 22. írógép KÖZPONT FÁRASZTÓ	23. elvisel 24. bevall MEGGYŐZŐDIK VÉGREHAJT

7. Írd a pontsorokra a szólás jelentését kifejező szót! Válogass az alábbiak közül!

súlyos

könnyelmű

elkényeztetett

furfangos

zsíros

lusta

gyenge

- a) Anyámasszony katonája
- b) Felkelne, ha az ágy is felkelne vele
- c) Minden hájjal megkent

8. Olvasd el a mazsolás gesztenyepüré elkészítésének módját! Sorold fel azokat az alapanyagokat, amelyeket be kell szerezni hozzá!

Éjszakára áztassunk 2 dl teába egy zacskó mazsolát, hogy megpuhuljon! Egy csomag gesztenyemasszát gyúrjunk össze 10 dkg vajjal, és törjük át szitán! Verjünk fel 2 dl tejszínt, és ízlés szerint cukrozzuk meg! Az így kapott tejszínhab felét tegyük a tál közepére, erre szórjuk az átnyomott masszát, majd a mazsolát! A tetejére ismét tejszínhabot tegyünk, és díszítsük reszelt étcsokoládéval!

Alapanyagok:

.....

9. Képzeld el, hogy te is elkészíted a mazsolás gesztenyepürét! Alkoss egy-egy felszólító, kérdő és felkiáltó mondatot a készítéssel kapcsolatban!

felszólító:

.....

kérdő:

.....

felkiáltó:

.....

10. Egészítsd ki a hiányos mondatokat az alábbi kötőszók valamelyikével! Használd fel valamennyit, de csak egyszer!

Kötőszavak: ezért, bár, és, ugyanis

- a) Felvettem a meleg dzsekimet, nagyon hideg volt.
- b) Felvettem a meleg dzsekimet, nehéz benne mozognom.
- c) Felvettem a meleg dzsekimet, nem fáztam szánkózás közben.
- d) Felvettem a meleg dzsekimet, a kesztyűmet is felhúztam.

11. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget!

Málnatörténelem

Gondoltad volna, hogy a málnát már nagyon régóta ismerik Magyarországon? Ha jobban belegondolunk, akkor ezt nem is olyan nehéz elhinni, hiszen több népmesénkben is szó van erről a finom erdei gyümölcstről, amit nemcsak a mackók és egyéb állatfajok, hanem az ember is igen megszeretett.

A Kárpátoknak és előhegyeinek – a magyar középhegységeknek – sokféle gyümölcsfajtája van. Ezek közé tartozik a vadalma, a vadkörte, a berkenye, a vadcseresznye, a galagonya, a kökény és a málna is. A XIX. században az erdőkben folytatott gyűjtögetésnek (gally-, gomba-, gyógynövény-, gyümölcsszedés) – különösen a szegény emberek életében – igen nagy jelentősége volt, sok málnát gyűjtöttek be a tölgyerdők széleiről, tisztásairól, és ez a szokás egészen a XX. század közepéig fennmaradt. Talán ekkortájt merült fel az a gondolat, hogy a kertekben is termesztetni kellene az erdei gyümölcsöket, így a málnát is.

Ez el is kezdődött, és a termelőkedv fokozódásához hozzájárult az is, hogy az akkoriban hazánkba került málnafajták valamivel kevésbé illatosak, de nagyobb szeműek voltak, mint az erdőben termettek.

A málnanövény úgynevezett félcserje. Ez azt jelenti, hogy a vesszői csak két évig élnek: az ültetés évében – az első évben – kifejlődnek, a másodikban elágaznak, majd virágot fejlesztenek, és gyümölcsöt érlelnek, míg végül elszáradnak. Az elpusztult vesszőket új hajtások pótolják. Nagy előnye a növénynek, hogy nagyon gyorsan termőre fordul. A málnatövek 8–10 évig hozzák gyümölcsüket.

Azt mindannyian tudjuk a málnáról, hogy finom, de vajon mennyire egészséges? A málna igen értékes gyümölcs. Nagy előnye, hogy viszonylag korán érlik, amikor még nemigen van más hazai gyümölcs a piacon. További értéke, hogy jelentős mennyiségű cukrot, C-, B1-, B2-vitamint is tartalmaz. Ha lehet, akkor inkább frissen, lehűtve fogyasszuk! A hűtőszekrényben – takarás nélkül – legfeljebb 2–3 napig tartható el, utána gyorsan megpenészedik. A málnából lé, szörp és lekvár készíthető, de mélyhűtésre is kiválóan alkalmas.

Igazán a legjobb nyersen fogyasztani, mert ez a gyümölcs így a legzamatosabb.

Forrás: www.sulinet.hu alapján

Állapítsd meg, hogy igazak (**I**) vagy hamisak (**H**) a következő állítások!

Írd az **I** vagy a **H** betűt a mondatok mellé a pontsorra!

- Hazánkban már régen is ismerték a málnát.
- A málnát csak a tölgyerdők tisztásairól gyűjtötték az emberek.
- Régen a szegények számára fontosak voltak az erdei gyümölcsök.
- Első termését már az ültetés évében hozza a málnanövény.
- A málnatövekről csupán két évig szedhetjük a gyümölcsöt.
- A szövegből kiderül, hogy a málnából sok minden készíthető.

g) Számozással jelöld a málnavessző „életének állomásait”!

- Virágot fejleszt.
- Elszárad.
- Kifejlődik.
- Elágazik.
- Gyümölcsöt érlel.

h) Mi a szöveg legfontosabb célja?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Hogy bevezesse az olvasót a népmesék világába.
- B** Hogy megtudjuk hol terem a legtöbb málna.
- C** Hogy széleskörű ismereteket kapjunk a málnáról.
- D** Hogy tanácsokat adjon málnafogyasztási szokásainkhoz.

i) Mi a különbség az erdei málna és a kertben termesztett málna között?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Az, hogy az erdei málna nem olyan illatos, mint a kertben termesztett.
- B** Az, hogy az erdei málna nagyobb szemű, mint a kertben termesztett málna.
- C** Az, hogy a kertben termesztett málna nem olyan illatos, de nagyobb szemű, mint az erdei málna.
- D** Az, hogy a kertben termesztett málna nem olyan illatos és kisebb szemű, mint az erdei málna.

j) Miért mondhatjuk a szöveg alapján, hogy értékes gyümölcs a málna?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Azért, mert kirándulás közben az erdő szélén is gyűjthető.
- B** Azért, mert minden évben hoz termést.
- C** Azért, mert a hűtőszekrényben takarás nélkül, legalább egy hétig tárolható.
- D** Azért, mert korábban érlik, mint a többi gyümölcs, és fontos tápanyagokat, vitaminokat tartalmaz.

12. Írj válaszokat a dátumok felhasználásával a zárójelben tett kérdés alapján!

december 1. (mikor?)

január 29. (meddig?)

szeptember 2. (mikorra?)

január 1. (mikor?)

